

מחשבת ישראל

אמונה וגאולה

שם התלמידה: _____

פרק א: אדם מחפש את עצמו

מי שאין נפשו משוטטת במרחבים,
מי שאינו דורש את אור האמת והטוב בכל לבבו,
איננו סובל הריסות רוחניות, אבל אין לו גם כן בנינים עצמיים. הוא חוסה בצלם
של הבניינים הטבעיים,
כמו השפנים שהסלעים הם מחסה להם.
אבל האדם,
מי שנשמת אדם בקרבו
נשמתו לא תוכל לחסות כי אם בבניינים שהוא בונה בעמלו הרוחני,
שאיננו פוסק תמיד עבודתו הזריזה.

הרב קוק

"אורות הקודש" ב', שי"ד

חשבון נפש
מילים: דן אלמגור ושמעון ישראלי

ימי נישואי... ירח דבש שנגמר,
והפך לשנים של שיגרה...
דירה... הלוואה... מכונית... הלוואה,
ומריבות - עד לב התקרה!
תינוקת שניה... ושעות נוספות...
ולבן - בר-מצווה... חתונה...
מה יש כבר לכתוב על אותן השנים?
אתחיל מתקופת הזיקנה!

מתי זה החלה תקופת הזיקנה?
כשהודיעו: אתה מפוטר?
והבן והבת חיפשו בית אבות.
אז הבנת: אתה מיותר!
והפחד הזה בלילות בלי שינה
שאולי לא תראה עוד אור...
כמו שכנך מימין...
כמו אותה הזקנה
שליווית אתמול אל הבור.

בחדר קטן ואפור כתלים
יושב איש זקן ושב.
זוכר חלומות, אידיאלים גדולים,
שעברו וחלפו על פניו.
ועם בוקר מצאו אותו בחדרו
גחון לשולחן כמו חי.
דף ריק לפניו -
ובראשו כתוב:

"

אלה תולדות חיי..."

בחדר קטן ואפור כתלים
יושב איש זקן ושב.
יושב איש זקן ושב וחושב
ועושה את חשבון חייו.

חושב: עוד מעט יבוא הקץ.
מה ידעו הנכדים אודותי?
נוטל גיליון ורושם בראשו:
"אלה תולדות חיי..."

במה אתחיל? כמובן בילדות.
אך היתה לי ילדות רגילה.
מכות, ודמעות... הדודות, השריטות...
הילדונת שגרנו מולה.
אבא טרוד... ואם עצבנית...
ואחות שצועקת עלי.
מה כבר מעניין בילדות שכזאת?
--- אתחיל מימי נעורי....

ימי נעורי? אה! על מה יש לכתוב?
בחינות... ציונים... שיעורים...
כל בוקר לקום ולרוץ לכיתה...
ופצעני הבגרות הדוקרים...
לבטי אהבה ראשונה ומרה...
הפחדים שהעיקו עלי...
אה, מה יש לכתוב? נעורים רגילים.
--- אתחיל בתקופת נישואי!

יוני נתניהו

עם אילו תחושות מתמודד יוני? מה מביא אותו לחוש תחושות אלו?

2016 מסיקס הכתב שאת מנדהה איתם 21 מכתבים שאת לא מנדהה - הספירי מדוע

אני רץ-יוני
נתניהו.4mp

p

פולנסר

הרב אלימלך בר שאול – איש הפנים ואיש החוץ
הסבירי מי הוא איש הפנים, מה האפיינים שלו ?
הסבירי מי הוא איש החוץ, מה האפיינים שלו ?

כתבי יתרונות וחסרונות לכל אחד מן הדמויות

כתבי על מי נאמר, ומדוע -

↪ איש זה ודאי שְהוּא רְחוּק לְפִי מַצְבּוֹ מִמְּפָנָה שֶׁל תְּשׁוּבָה
 ↪ תּוֹרְתוֹ יִבְשֶׁה מְשׁוּם שֶׁנִּפְשׁוֹ יִבְשֶׁה. תּוֹרְתוֹ לֹא נִסְפְּגָה בְּנִפְשׁוֹ, וְנִפְשׁוֹ לֹא יִבְשֶׁה בְּלֵה בְּתוֹרְתוֹ. עַל מִפְּתֵי הַנִּפְשׁ נִשְׁאַרָה וְלֹא נִכְנָסָה פְּנִימָה.

↪ אִפְלוּ אִם נִפְרְמוּ (=נִפְתְּחוּ) קְרוֹמֵי נִפְשׁוֹ מִחֲמַת סְטִיּוֹת שֶׁל דְּעוֹת וּמַעֲשִׂים... אֶצֶל נִפְשׁוֹ הוּא. וְלִכֵּן יִרְגִישׁ מִיָּד בְּאוֹתָן פְּרִימוֹת וּבְאוֹתָם קִרְעִים

האם איש החוץ צסוק רק בדברים חומריים? הסבירי

האם איש הפנים האנוכי? הסבירי

• מלאי את השאלון הבא:

לא	כן	
		1. האם את מאמינה שרוב הבעיות תיפתרנה מעצמן אם רק לא תתייחסי אליהן?
		2. האם את מאמינה שאת יכולה למנוע מעצמך הצטננות?
		3. האם יש אנשים שנולדים ברי מזל?
		4. האם מאשימים אותך לעיתים קרובות בדבר שאינך אחראית לו?
		5. האם את מאמינה שמי שלומד מספיק יכול להצליח בכל בחינה?
		6. האם הרגשתך היא שבדרך כלל לא כדאי להתאמץ הרבה מכיוון שאף פעם הדברים אינם מסתדרים כמו שצריך?
		7. כשאת נענשת האם נראה לך שבדרך כלל אין לך סיבה מוצדקת?
		8. האם את מרגישה שבמעט ואי אפשר לשנות את דעת הורך בשום דבר?
		9. כשאת עושה משהו לא כשורה, האם לרוב את מרגישה שאין מה לעשות כדי לתקן זאת?
		10. האם את מרגישה שיש לך בחירה רבה בהחלטה מי יהיו חבריך?
		11. האם לפי הרגשתך אחת הדרכים הטובות לפתור את מרבית הבעיות היא פשוט לא לחשוב עליהן?
		12. האם את מאמינה שחתול שחור שעובר לידך עלול להביא מזל רע?
		13. האם את מרגישה שחיבתם או אי חיבתם של אנשים כלפיך תלויה בהתנהגותך ?
		14. האם את חושבת שאנשים יכולים להשיג את מה שהם רוצים אם רק יתמידו לנסות?
		15. האם את מרגישה שדברים טובים קורים כתוצאה מעבודה קשה?

ויקטור פרנקל – האדם מחפש משמעות (עמ' 12)
כתבי בקצרה, מי היה ויקטור פרנקל.

• צפי בסרטון – מה השינוי שמחולף בסרט? מה ארט לכך?
יחשבי על מקרה בו היה דבר שרצית להשיג, והתאמת להצלחתו. ומה צנר לכך
להתאבר על הקשיים שבדרך?

• מה האט הצבת המטרה היא לו שצנרה להתאבר על הקושי

בתחילת דבריו כותב פרנקל: חפוישי האדם אחר פשר וערכים עלולים לעורר מתיחות פנימית ולא להשרות שווי משקל פנימי
הסבירי את המשפט, וכתבי מדוע חיפוש אחר ערכים עלול לצורר מתיחות פנימית

למרות חיפוש אחר ערכים עלול לצורר קשיים פרנקל טוען ע...

בדבריו הוא מציטט את ניטשה שאומר: "מי שיש לו למה שלמענו יחיה, הוא יוכל לשאת כמעט כל איך"
הסבירי משפט זה –

הביאי דוגמאות מחיי היומיום למשפט זה.

איזו דוגמא נותן פרנקל מחיייו שלו?

איך להיות מאושר בט שיצוריים:

מדוע מחפש אדם משמעות לחייו?

- לדעתך – מה מביא את האדם לחפש משמעות?
- צפי בסרטון – האט את מסכימה עם המסקנה?

הרב צייטלין – על גבול שני העולמות (עמ' 13-14)
איזו תופעה בנפש האדם מתאר הילף צייטלין?

איזה הסברים נותנים בני אדם לתופעה זו?
מהן המקור האמיתית לתופעה זו?

כיצד מנסים בני אדם להשתיק את הקולות של מוסר כליות ותשובה

מדוע הפחד מהחטא הינו חסד ה'?

מה מקור האצטאצ וכיליון הנפש של האדם?

לציתים נראה אצטאצים אלו הם לדברים חומריים, רצון לספק עוד ועוד תאוות. אך באמת אין
הדבר כך. כיצד מוכיח זאת צייטלין?

לא אָל מה שיש לו תחלה ותכלה, משהו מקף ומגדר בטבעו וקרוֹב לחושינו ותפיסתנו אנו מתגעגעים, כי אם אָל מה שאין לו תחלה ותכלה, שנמצא מעבר לכל הגבולים. –הסמי'ר

נעם חורב - Noam Horev

14 ספטמבר 2016 - ©

// להשביע את המפלצת //

במשך 30 שנה, אמא שלי היתה קמה בשש בבוקר, והולכת לאותה עבודה. גם אבא שלי. התרחיש הזה נשמע לי לא הגיוני בעליל - למה שמישהו ירצה לעבוד 30 שנה באותו מקום? באותו עניין, אמא ואבא שלי נשואים כבר 42 שנה. אלוהים ישמור. איך אפשר להחזיק מעמד כל כך הרבה זמן עם אותו בנאדם? אגב, הם גרים באותה דירה בעפולה כבר 32 שנה. אני חי בתל אביב 7 שנים, והחלפתי 6 דירות.

לאט לאט מחלחלת בי ההכרה הברורה – חיה בתוכנו מפלצת, והיא אף פעם לא שבעה. האבסורד הוא, שככל שאנחנו מאכילים אותה יותר – כך היא יותר רעבה. גם כשאנחנו כבר מגיעים למקום טוב ושלם, המחשבה ש"אולי בחוץ מחכה לנו משהו יותר טוב" - מכרסמת אותנו מבפנים.

אנחנו מחליפים טלפון כל שנה. עבודה כל שנתיים. דירה כל שלוש. אהבה כל לילה. תמיד יש גרסה מתקדמת יותר לסלולארי. תמיד יש משרה נחשקת יותר. תמיד יש דירה מרווחת יותר. תמיד יש אהבה טובה יותר. אנחנו נודדים ממקום למקום עם אש בעיניים, שוחרים לטרף, ועוד לפני שהספקנו לנוח קצת וליהנות מהמקום בו אנחנו נמצאים – אנחנו כבר חושבים על המקום הבא.

ושלא תבינו לא נכון, אני לא חושב שזה בריא בהכרח לעמוד במקום. אני בעד לשאוף לעוד. אני בעד שינויים. אני בעד להתקדם ולהתפתח. אבל אני מרגיש שהגבול בין שאפתנות לחזירות היטשטש לנו לגמרי. המפלצת שלנו כבר לא מסתפקת בריגושים בסיסיים. היא מחפשת זיקוקים. פיצוצים. חומר חזק. אין לנו סבלנות. לא לפוסטים ארוכים. לא סרטים ארוכים. לא לאנשים ארוכים. לא לאהבות ארוכות.

הדבר הטוב הבא כבר מדגדג לנו, ואנחנו מכורים למרדף האינסופי הזה בתקווה שהפעם – נקבל את השקט המיוחל, את ההשלמה, את הסיפוק. האמת המצערת היא שהסיפוק הזה אף פעם לא באמת יגיע, כל עוד נמשיך להזין את המפלצת שלנו, וניתן לה להמשיך לטרוף ללא הכרה. כל כך קשה לנו לחייך אליה, ללטף אותה, להושיב אותה בפינה, ולהסתכל על כל הדברים הטובים והיפים שהשגנו. כל כך קשה לנו ליהנות מהנוף. כל כך קשה לנו לדבר בשפת המסתפקים.

אולי יום אחד, נקבל החלטה חשובה, בינינו לבין עצמנו, נסתכל על החיים שלנו ונצליח להגיד – וואלה. יש לנו את הטלפון הכי טוב. את המשרה הכי טובה. את הדירה הכי טובה. את האהבה הכי טובה. אולי יום אחד נצליח להשביע את המפלצת שלנו, ואפילו לקרוא עד הסוף פוסטים ארוכים, ממש כמו הפוסט הזה.

נועה ירון-מתוך הספר מקימי:

להשתמש בתוכנה

מהר"ל, תפארת ישראל

- אלו כרונות ויכולת יש לי?
- אלו כרונות ויכולת יש לי והם לא באים לידי ביטוי?
- מה מפריע לי לממש את כרונותי?
- מה יכול לעזור לי לממש את כרונותי?

הסבר מושגים מרכזיים: בכח – יכולת קיימת שלא באה לידי מימוש (=פוטנציאל) **בפועל** – יכולת קיימת שבאה לידי מימוש

להוציא מן הכח אל הפועל – להביא יכולת קיימת לידי מימוש.

הסבר במילים שלי	דברי המהר"ל
	אל יקבל אונאה בעצמו לומר: יש לו מעלתו האחרונה בפועל, ויחשב בנפשו: 'שלום יהיה לי! אף אם אני יושב בטל מבלי עמל קלל'
	העליונים שלמותם בפועל ואינם צריכים להוציא שלמותם אל הפועל, והתחתונים , זולת האדם; אין להם גם כן יציאה אל הפועל כי מה שנבראו, עליו אין השתנות ויציאה לפועל בהם, אף האדם הוא בכח ויוצא אל הפועל .
	שיקרא האדם ביחוד בשם אדם על שם שנברא מן האדמה ... כי האדמה היא מיחדת בזה שהיא ב'כח' ויש בה יציאה לפועל של כל הדברים אשר יוצאים ממנה צמחים ואילנות וישאך כל הדברים והיא בכח לכל זה, וזהו ענין האדם שהוא בכח ויוצא שלמותו אל הפועל
	והבהמה נקראת בשם בהמה על ב"ה מ"ה . רצה לומר כי שלמות דבר שנברא עליו נמצא בה אף על גב שאינו שלמות גמור, מכל מקום דבר זה נמצא עמה וזהו בה מה; כי דבר מה נמצא עמה.
	אל תטעה בדברים אלו לשלל השלמות ממי שאי אפשר לו שיוציא שלמותו אל הפועל, אשר הלך לעולמו קדם שהוציא שלמותו שלן אל הפועל; אין אנו שוללים העולם הבא ממנו כלל; אם יש בו הכנה אל השלמות ומת שאנוס היה שלא הוציא שלמותו שלו לפועל.
	כי האדם נברא לעמל, שאין לו שביטה והשלמה קלל ועם שהוא יוצא אל הפועל נשאר עוד תמיד בכח.
	האדם כל זמן היותו מחבר עם החמר אינו בשלמות בפועל עד אשר הוא נפרד מן החמר ואז נמצא בפועל.
	אמר רבי לוי: משל לעירוני שהיה נשוי לבת מלכים , אף עלפי שמאפילה כל מעדני מלך, אינו יוצא חובתו. למה? שהיא בת מלכים, כך כל מה שיפעל האדם עם נפשו אינו יוצא ידי חובתו. למה? לפי שהיא מלמעלה.
	וכל דבר שהוא תסור משתוקק אל השלמה, והתורה והמצוה הם השלמה אל הנפש ובשביל כך משתוקקת הנפש אל התורה ואל המצוות לצאת אל הפועל ולהיות משלם.

בשנת 1952 ניסה אדמונד הילרי מניו-זילנד לעשות את הבלתי אפשרי - לכבוש את פיסגת ההר הגבוה בעולם - האוורסט. זה היה פרויקט יומרני שטרם הושג עד אותו יום, ורבים קיפחו את חייהם בדרך אליו. רק אחרי שירד התבררה הטעות אחרי שבועות של הכנה הילרי טיפס על ההר והצליח להגיע למקום שחשב שהוא הפיסגה. והאכזבה היתה נוראית.

למרות זאת, נערכה לכבודו קבלת פנים מרשימה בבריטניה והוא זכה למדליה יוקרתית כהוקרה על הניסיון הנועז. באותו אירוע נתלתה תמונה גדולה של האוורסט כרקע. הילרי הנרגש הודה לקהל על הכבוד, אך אז פנה אל התמונה והחל לדבר ישירות אל ההר עצמו:

"הפעם אתה ניצחת אותי. אבל דע לך שזה עוד לא נגמר. אני אביס אותך. כי אתה אומנם גדול, ענק, עצום, אבל... זהו! לא תגדל יותר. אני, לעומת זאת, אמשך לגדול!"

כעבור שנה, בשנת 1953, היה הילרי לאדם הראשון שדרך על פיסגת האוורסט
ומה אתכם - איילו פסאות אתם הולכים לכבוש השנה?

ואינני יודע, איך זה קרה-
לפתע ניכנס בי הילד הרע,
דחפתי אותה והיא נפלה.

ואמא שלה כעסה ואמרה:
"פרא-אדם! איום ונורא!"
וסבתא שלה יצאה ואמרה:
"אל תיבכי, את יודעת, שגד ילד רע!"
אז אמרתי לה: "חמורה!"
באמת, זה איום: הם אינם מבינים-
זה הילד הרע שניכנס לי בפנים,
תמיד הוא ניכנס בי בלי כל אזהרה,
הילד הרע!

"לך מפה!" אני מבקש אותו,
כי אני רוצה לגרש אותו.
אבל הוא ניטפל וניטפל!
כבר ניסיתי הכל, אבל אין לי ברירה.
מה לעשות בו, בילד הרע?
או אולי - כשקצת אגדל-
יעזוב אותי וחסל?

הילד הרע- לאה גולדברג

הייתי אתמול בבית הדודה,
אמרתי "שלום" ואמרתי "תודה",
אמרתי "סליחה" ו"בבקשה",
שאלתי תמיד: "זה מותר? את מרשה?"
ואינני יודע, כיצד זה קרה-
לפתע נכנס בי הילד הרע
ואמרתי: "את טיפשה!"

ואימא הסמיקה מאד ואמרה:
"גד, תתבייש! זה איום ונורא!"
ואבא אמר: "באמת זה לא צחוק!
תלמיד כיתה אל"ף נוהג כתינוק!"
איך אסביר להם שזה לא אני?
זה הילד הרע, שניכנס לי בפנים-
תמיד הוא ניכנס בי בלי שום אזהרה,
הילד הרע.

שיחקתי אתמול בחצר עם יוכבד
נתתי לה אוטו שלי ורכבת,
נתתי לה לזכות בגולה
הכי אדומה והכי גדולה!

- מה את מרשימה כלפי היצר הרע?
- האם הוא חלף בלתי נפרד מהאדם? אם יש לאדם סיכוי נאדו?

הרש"ר הירש, פירוש לספר בראשית ג', יט-עמ' 17-18

מהו "החטא הקדמון" על פי הנוצריים?

הדיון האלקי גזר קללה על האדם ועל הנחש; אך אין בו רמז לקללה שנאמרה על האדם. האדם לא נתקלל כל עקר.

הסבר:

מה השתנה עבור האדם בעקבות החטא ומה לא השתנה?

"אך אם סבורים על יסוד זה, שהחטא בטבעי באדם, שאבד את כשרו להיות טוב, שנאלץ מעתה לחטא - הרי היהדות מוזה על כך מקצה במרצת." - **מה שונה תפיסתו של הרש"ר הירש לאדם מתפיסת הנוצריים?**

מה צריך האדם לעשות כדי להתקרב לה' ?

איילו הוכחות מביא הרש"ר הירש לדבריו ?

יְכַף הוֹרֵי חֲכָמֵינוּ: "אין דור שאין בו באברהם, אין דור שאין בו ביעקב, במשה בשמואל" (בראשית רבה, נ, ט). בכל דור ובכל תקופה יכול

האדם לעלות לפסגת המוסר והרוח. - **הסבר:**

מהי משמעות החיים?

לאחר שלמדנו כמה חשוב והכרחי שיהיה לאדם מטרה בחיים. ננסה לענות צ"י מקורות שונים על השאלה – מהי משמעות החיים?

על שאלה זו נענה 5 תשובות שונות

1. הרמב"ם
2. הרמח"ל פרק א
3. רמח"ל פרק יט
4. הרב דסלר
5. הרב קוק

1. הרמב"ם, הקדמה לפירוש המשנה - עמ' 19-20

לפני שהרמב"ם עונה לשאלה מהי מטרת החיים – לפעם מה נכרא האדם בצולמו. הוא מקדים הקדמה חשובה.

שכל דבר נמצא ויצטרף על כל פנים להיות לו תכלית (=מטרה) אשר בשבילה היתה מציאותו, כי לא לדבר ריק נמצאו הנמצאים.

הסבר:

כל נמצא שהוא מלאכותי...תכליתו ידועה ואין צורך בענין ההוא לחקירה. שהאומן לא יעשה מלאכה אם אין תכליתה מצויה בנפשו. והמשל בזה, כמו שאמר: שהמשורר לא יעשה הנפח אלא אחרי אשר תשב בלבו, איך יוכל להפריד דבקי העץ? עד שנגלה ללבו צורת המשורר, והחל לעשותו כדי לחתך בו.

הסבר:

לצומת זאת מה שהמציאות החוכמה האלוקית (כפאמר –) מתחלקים ל-2:

1.

2.

מיהו היחיד שהתקרה ליכולת להבין מה מטרת כל דבר שנכרא?

אומנם לא כל דבר אנחנו יודעים מה מטרתו אך עלינו לדעת כי באופן כללי לכל הכריאה יש

מטרה אחת: שכל הנמצאים שתחת גלגל הירח נמצאו ב שבייל האדם לבדו וכל מיני החיות יש מהם – למאכלו, כצאן ובקר וזולתם: ויש מהם לתועלתו בזולת המאכלים, כמו החמור – לשאת עליו מה שלא יוכל להוליך בידו; והסוסים – להגיע בהם מהלך דרך רחוקה בימים מועטים. ומהם – מינים שלא נדע להם תועלת ויש בהם תועלת לאדם, ולא יכיר אותה. וכן האילנות והצמחים: מהם – למאכלו, ומהם – לרפאתו ממחלותיו. וכן עשבים ושאר המינים. וכל מה שתמצא מן החיות והצמחים שאין להם תועלת ואין בהם מזון – לפי מחשבתך – דע שהדבר ההוא לחלשת שכלנו; ואי-אפשר לכל עשב ולכל פרי, ולכל מין מבעלי החיים – מן הפילים עד התולעים – שלא יהיה בהם תועלת לאדם...

על פי הרמב"ם מה מטרת בע"ח והצמחים? הדג"מ!

האם ייתכן ויש דברים שאינם לתועלת האדם?

שהרי כל מיני בעלי חיים והאילנות! ש להם פעל אחד בלבד, או שני פעלים: כמו שאנו רואים הדקלים, שאין להם פעל אלא להוציא התמרים, וכן שאר האילנות. וכן החיות: נמצא מהם מי שיארג בלבד, כמו העכביש, ומי שי בנה, כמו הסנונית (והיא צפור דרור המקננת בבתיים בזמן החם); ומי שיוטרף כאריה. אבל האדם יעשה מעשים רבים משתנים זה מזה.

מה ההבדל בין בע"ח והצמחים לאדם על פי הרמב"ם?

חֲרַבְנוּ הַנְּפֶשׁ בְּתִקּוּן הַגּוּף וְתִקּוּן הַנְּפֶשׁ בְּחֲרַבְנוּ הַגּוּף.

מה היחס בין האורף לנפש? מה רוצה ללמד ככך הרמח"ט?

כי תכלית העולם וכל אשר בו הוא: איש חכם וטוב. וכאשר יתברר לאיש שהוא ממין האדם – החכמה והמעשה, רצוני לומר: "החכמה" – לציר בשכלו אמתות הדברים כפי שהם עליו ולהשיג כל מה שאפשר לאדם להשיג; ו"המעשה" – הוא תקון וישר הדברים הטבעיים, ושללא יהיה שטוף בתענוגים, ושללא יקח מהם אלא מה שיהיה בו תקון גופו ותקון מדותיו בלון; ועל כן, האיש שיהיה על ענין זה – הוא התכלית והוא החפץ.

מהי מטרת האדם?

חכמת = _____ טוב = _____

מדוע אדם שרוצה להגדיל למטרתו (= להחכים ולפתח את שכלו) חייב להתנתק מן התאוות?

2. רמח"ל, מסילת ישרים פרק א

יסוד החסידות ושרש העבודה התמימה הוא, שיתברר ויתאמת אצל האדם מה חובתו בעולמו, ולמה צריך שישים מבטו ומגמתו בכל אשר הוא עמל כל ימי חייו.

הסבר:

מהי מטרת האדם בצולת אל פי הרמח"ל?
מהו המקום בו מתאמצים אל ה'?

העולם הזה דומה לפרוודור בפני העולם הבא. -הסבר:

כיצד מתכוונים בצולת הזה לקראת הצולת הבא?

הצולת הזה מלא בדברים שאורמים לנו להתרחק מה'. אלו דואמאות מצייני הרמח"ל?

ואם יהיה לבן חיל וינצח המלחמה מכל הצדדין – הוא יהיה האדם השלם אשר יזכה לדבק בבואו, ויצא מן הפרוודור הזה ויכנס בטרקלין לאור באור החיים. -הסבר:

3-כפי הסרטון "מסלול משתלם" מבית אנדרדוס וצני
למי יש הכסף הצעירה אל איסורים? למי יש תוצאת בקיום המצוות?
כיצד הסרטון מתאים לפרק א' במסילת ישרים?

3. רמח"ל, מסילת ישרים פרק י"ט

ישי ריבו / לשם שמיים

והווה מהווה, עניין לא כזה שווה

לפחות כלפי מה שהאדם חווה

אדם עסוק בלייבא, רק לוקח וגובה

וממון עדיין איננו רווה

ולא שבע, אלא להפך רק הולך וגווה

והוא אינו יודע, למה וממה זה נובע

כי למי שיש מנה, רוצה מאתיים

והאדם אינו מונה, את מה שמפסיד לבנתים

והלוואי שנזכה, שאותה מידה נחקה

לכשתזדמן לנו מצווה, נרצה עוד שתיים

והכל מאהבה, לשם שמיים

וכמו שכסף, מסנוור ומעוור

כך נלך אחר האל, בלי להרהר

לו יצויר על ניר, את כל קורות העבר

• מהי המטרה בקיום המצוות, ע"פ השיר?

מה ישאר לעתיד להגיד

והאדם במרוצה, אחר הכסף והבצע

ומה יקח לאחר מאה עשרים

רק את נשמתו, אפילו גם לא את נשימתו

וכשהגיע עתו, כספו לא יבא איתו

כי למי שיש מנה, רוצה מאתיים

והאדם אינו מונה, את מה שמפסיד לבנתים

והלוואי שנזכה, שאותה מידה נחקה

לכשתזדמן לנו מצווה, נרצה עוד שתיים

והכל מאהבה, לשם שמיים

וכמו שכסף, מסנוור ומעוור

כך נלך אחר האל, בלי להרהר

• האם זה תואם למה שאמר הרמח"ל בפרק א' במסילת ישרים? הסבירי

בפרק יט, מתייחס הרמח"ל למטרה שכתב בתחילת ספרו. כיצד הוא מצדיר מטרה זו?

אף הכוונה האמתית המצויה בחסידים אשר טרחו והשתדלו להשיגה, הוא שיהיה האדם עובד רק למען אשר כבודו של האדון ברוך הוא יגדל וירבה, וזה יהיה אחר שהתגבר באהבה אליו ויתברך, ויהיה חומד ומתאוה אל הגדלת כבודו, ומצטער על כל שימעת ממנו.

הסבר:

כיצד מתאר הרמח"ל את החסיד השלם (=הצדיק)? על מה הוא חושב? מה מצער אותו ועל מה הוא מתפלל?

ואם יאמר אדם: מי אני ומה אני, ספון, שאפתלל על הגלות ועל ירושלים? המפני תפילתי! בנסו הגליות ותצמח הישועה?

מה עלול אדם לחשוב לאבי כוח השפעת תפילותיו?

מהי התשובה למחשבה זו של האדם?

מהי מטרת האדם לפי הרמח"ל במקור זה?

4. הרב אליהו דסלר, מכתב מאלוהו

כאשר ברא הקב"ה את האדם הוא טבא בו שני כוחות מרכזיים – מהם?

מהו המקור לכל כוח?

זה הכלל: אין ממצע בהתענינות. נמצא שבכל מעשה, בכל דבור, ובכל מחשבה – אם לא בנוגע לפנימיות נפשו מבלי שיוכות למציאות מחוצה לו – הנהו אם מתחסד ונותן, או חוטף ונוטל.

הסבירי את הכלל, ותני דוגמאות

מהי ההוכחה לכך שלכל אדם יש את כח הנתונה?

ישנן אנשים שכח זה מופיע במידה מוצטת. כיצד זה בא לידי ביטוי?

אף יתבונן נא האדם, כי לא אשר יתן, יאהב; וגם יהיה לו חלק בו, וידבק אליו, כאמור, ואז יבחין ויבין, כי זה אשר זר נחשב לו, הוא רק מאשר טרם נתן לו, ועוד לא הטיב עמו. אם יתחיל נא להטיב את כל אשר ימצא, כי אז ירגיש אשר כלם קרוביו, כלם אהוביו, כי בכלם יש לו חלק, ובכלם התפשטה עצמותו. – הסבירי

הסבירי לפי הרב דסלר את הפסוק "ואהבת לרעך כמוך"

מהי משמעות הפסוק "עולם חסד יבנה":?

1.

2.

כי לא יביר החסד אלא מי שיש בו חסד – הסבירי

מדוע מי ששקוצ בנטייה לא מכיר בחסד? הביאי דוגמא

הרי שבת הנתונה הוא שנתן תקון ותכלית לבריאה בלה.חסד של מעלה בא אל תכליתו. וזה עוד כונה בכתוב "עולם חסד יבנה",
שחסד הנבראים נתן "מ קום חלות" לחסד של מעלה.

הספרי כי? הנתונה הוא תכלית הבריאה כולה

הגיבן הקדוש

5. הרב קוק, מוסר אביר

אלו מהפצולות הבאות אנחנו צושים כחלק מצבואת ה'?

אכילה, שתיית מיט, מקלחת, שינה, תספורת, לימוד תורה, ניקיון הבית, סידור החדר, ביטול
אוכל, הליכה למכולת, לבישת באד, נציולת נצלייט, נתונת צדקה, דיבור, שמחה, קריאת ספר, נטינה
באיטרה, הדלקת נרות חנוכה האלנה למוליקה, שירה, תפילה, טיול בחיק הטבע, ציור, טיפוח טינה,
קריאת תהילים, שחייה במרכה, יציאה לנופש, ריקוד, שמירת שבת כהלכתה

בכל דרכיך דעהו. צריך לבקש את הקב"ה בתוך הדרכים שהוא מתנהג בהם. -**הספר:**

הביאי דולמא

כי כיון שהוא עוסק בעבודה זו הקב"ה כביכול שורה מצדו בזו העבודה דוקא ובה ומצאנה ולא במקום אחר. -**הספר:**

וכן בכל הדברים שעושה הרי באמת אין דבר בעולם שאינו לכבודו ית'... כשישתדל בכל שכלו וזכותיו לעשות את מה שהוא עושה
בתכלית השלמות בכל צדדי השלמות, ונמצא שהוא יודע את השי"ת בכל הדרכים.

הספר:

• האט את יכולה למשול על אדם שחי כק את חייו?

הרב יהודה ליאון אשכנזי- מניטו: שבת ה'

"מטרת השבת היא לציין את הרעיון של ברית בין הבורא לבין הנברא" ניתן למצוא רעיון זה מאחורי הקלעים של כל הלימודים התלמודיים. תמצית הרעיון: מוחלטות קיומו של הקב"ה הופכת את רעיון קיום האדם בתוך עולמו של הקב"ה לחסר משמעות. המדרש מתאר זאת באמצעות הדימוי של שלהבת נר המתייצבת מול אור השמש. לעומת אור השמש אין לשלהבת הנר קיום וכפי שרגילים חסידים לומר הקיום אפשרי רק בשעת "ביטול היש"... בעולמו של האדם אין מקום עבור הופעת האלוה... אלוקי השבת הוא האל המסתתר משום שבעולמו של האדם נוכחות ה' אינה יכולה להיות אלא הרסנית... כדי שהאדם יוכל להתקיים על הקב"ה להסתתר על הקב"ה לצמצם את הבהירות והעוצמה של נוכחותו... שבת ה' היא ההיסטוריה שלנו וההיסטוריה שלנו היא בניית בית המקדש כלומר עולם שבו ה' והאדם יכולים לשהות יחדיו ללא קטסטרופה (=אסון) בלי שה' יגורש מתוך האדם ובלא שהאדם יאבד בתוך המציאות האלוקית.

זו הקדושה. אנו הולכים ובונים את העולם מקימים אותו כבית מקדש. זוהי ההיסטוריה של העולם. כל בני האדם עסוקים בזה אולם ההתגלות שנגלתה לעם ישראל היא כמו הוראות הפעלה... שמטרתה בניית בית המקדש.

בשלב ראשון ה' השלים מלוכתו. הוא הכין עולם שראוי למגורי אדם. אלו היו ששת הימים. אולם עולם זה הראוי כבר למגורי אדם עדיין אינו ראוי למגורי ה'. **העולם נמסר לאדם והוטל על האדם לשנות את העולם הראוי למגורי אדם בצורה כזו שתהפוך אותו ראוי למגורי ה'.** זהו בניין בית המקדש. וכאשר בית המקדש בנוי מתקיים מפגש החושף שהקב"ה נמצא כאן תמיד.

הסבר המקור:

האור המאיר מן האדם, צלם אלוקים, הנשמה, לא מורגש כשה' מתגלה. כמו שהנר לא מאיר בחדר שבו זורחת השמש.

במילים אחרות (ובהקשר של הפרק) האדם לא יכול לממש את ייעודו בעולם שבו אלוקים גלוי. לכן במעמד הר סיני כתוב שעמ"י לא עמדו בכך, ופרחה נשמתם. כל אחד מבין שאם אבא/אמא/מורה צמוד אליו בכל צעד, לא יהיה שום מקום לילד לצמוח. אפילו בקשר בין אנשים כשצד אחד מאוד דומיננטי הצד השני נעלם ולכן גם אין באמת קשר כי הצד השני מתבטל. על אחת כמה וכמה, אלף אלפי הבדלות ביחסים שבין האדם לבורא עולם. בבריאה הקב"ה צמצם את עצמו כדי שלאדם תהיה אפשרות קיום משמעותית (אחרת האדם היה חסר משמעות- כמו נר באור יום), וביום שבת התפקיד של האדם הוא ליצור אפשרות של הקב"ה להכנס חזרה לעולם'.

הרב מניטו אומר דבר גדול מאוד מבחינה אמונית. שבגלל שהקב"ה חפץ בנו, בחיים שלנו, בקשר איתנו ובשותפות שלנו למעשה הבריאה, דווקא משום כך הוא מסתתר ונותן לנו חירות להתקיים בלא נוכחותו העוצמתית

. שבת ה' - היום השביעי של הבריאה שבו שבת ה' נמשך עד היום = זו ההיסטוריה שלנו = תולדות הקיום האנושי. מאז ועד היום. מה מטרת הקיום הזה? לבנות מקדש = לאפשר קשר בריא בין ה' לבין העולם.

גם העיקרון של בית המקדש הוא אותו עיקרון- מפגש בין האדם והקב"ה. ועם ישראל לאורך ההיסטוריה הופך את העולם למקדש / יום שבת- העולם יהיה מקום שבו יש מפגש בין האדם והקב"ה. המטרה של האדם היא לאפשר חיבור בינו ובין הקב"ה.

"הדימוי של שלהבת נר המתייצבת מול אור השמש. לעומת אור השמש אין לשלהבת הנר קיום"-

הספירי את הדימוי ומה הוא בא להפיץ

מה ההבדל בין מה עשה ה' בעש ימי הבריאה למה שה' עשה בעת?

"העולם נמסר לאדם והוטל על האדם לשנות את העולם הראוי למגורי אדם בצורה כזו שתהפוך אותו ראוי למגורי ה'. זהו בניין בית המקדש. וכאשר בית המקדש בנוי מתקיים מפגש החושף שהקב"ה נמצא כאן תמיד"-

הספירי מה תפקיד האדם בצולף לפי הרב מניטו?